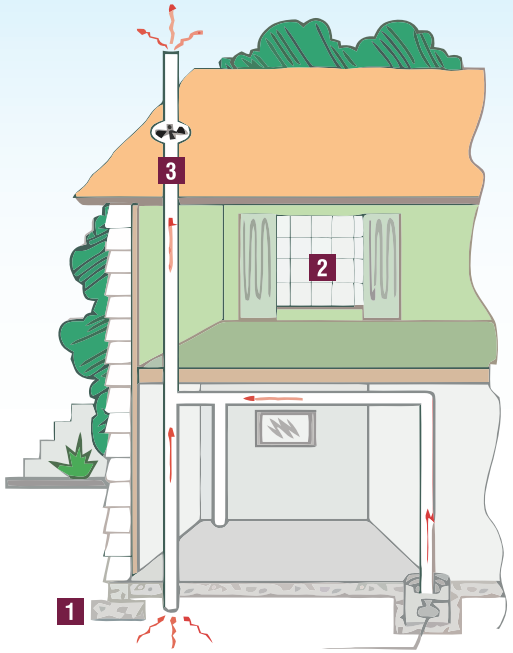
РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

Намаляване концентрацията на радона в жилището

Никога не е късно да намалите риска от рак на белия дроб на вашето семейство.
Намаляване концентрацията на радон в сградата е проблем, който може да бъде решен лесно.
Това е възможно във всички жилища.

В сграда радонът може да бъде намален чрез :

1. радононепропусклив слой в основата на сградата (запечатване);
2. пасивна вентилационна система;
3. активна вентилационна система.

След прилагане на мерките за ограничаване на радона в сградите (понижаване налягането под сградата, вентилация на подовите пространства и помещения, уплътняване на подове и стени), е необходимо измерванията да се повторят, за да се потвърди концентрацията му до допустимите нива.

РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

ИЗМЕРВАНЕТО НА РАДОН Е ЛЕСНО и в рамките на Националната програма – БЕЗПЛАТНО.

Трябва да се знае:

1. Местоположение на детекторите в жилището - измерване на концентрацията на радона се извършва в приземните етажи на обитаемите сгради.
2. Измерванията се извършват за различен период от време (минимум три месеца).
3. Ако бъдат регистрирани по-високи концентрации на радон, могат да се предприемат мерки за намаляването им (например запечатване на пукнатини в основата и/или подобряване на вентилацията).

За повече информация:

НЦРРЗ
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО РАДИОБИОЛОГИЯ И РАДИАЦИОННА ЗАЩИТА

www.ncrrp.org

РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РАДОН В СГРАДИ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ

www.rn-radon.org

НЦРРЗ, 1606 София, ул. „Св. Георги Софийски“ № 3, ВМА, сграда 7

РАДОН
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РАДОН В СГРАДИ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ 2013-2017 г.

ПРОВЕРЕТЕ
концентрацията на радон в дома си!

ЗАПАЗЕТЕ
здравето на вашето семейство!

РАДОН Rn
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

Радонът повишава риска от рак на белия дроб. Трябва да тествате жилището си за определяне концентрацията на радон.

Радонът е:

- *естествен радиоактивен газ, безцветен, без мирис и вкус;*
- *радонът присъства във въздуха на всички видове и типове жилища: стари и нови къщи, с и без основи.*

Концентрацията на радон във въздуха се измерва в бекерел на кубичен метър. Бекерел е единица за радиоактивност, съответстваща на разпада на една частица за една секунда.

Естественият радиационен фон за българското население е средно 2.3 mSv годишно. Радонът има основен дял в облъчването, дължащо се на естествения радиационен фон - около 50%.

Защо в жилищата има по-високи нива на радон?

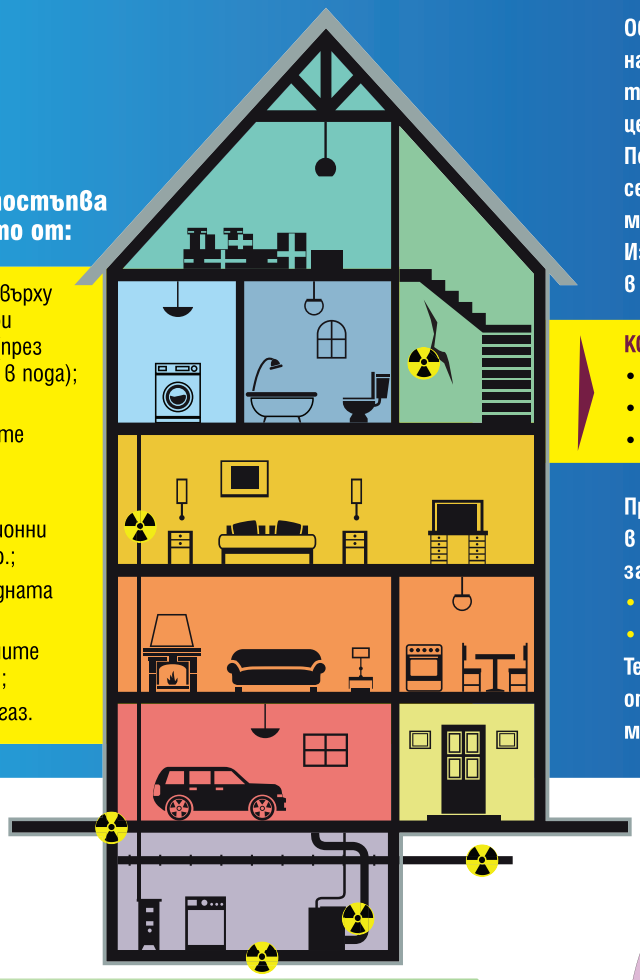
Радонът се образува непрекъснато при радиоактивното разпадане на уран в почвата, скалите. Придвижва се в почвата на големи разстояния, достига до повърхностните земни слоеве и въздуха и прониква в жилищата.

Какъв е рискът от въздействието на радона?

Радонът е втората, след тютюнопушенето, причина за възникване на рак на белия дроб и водеща за непушачите. Рискът за здравето от облъчването с радон е 25 пъти по-голям за активните пушачи и около 16 пъти по-голям за пасивните, в сравнение с този за непушачи, подложени на същата концентрация радон.

Радонът постъпва в жилището от:

- основата, върху която стои сградата (през пукнатини в пода);
- кухини във вътрешните стени;
- канали;
- комуникационни тръби и др.;
- водопроводната мрежа;
- строителните материали;
- природния газ.

Обикновено налягането в дома е по-ниско, отколкото налягането в почвата около неговата основа, и поради тази разлика, жилището „издърпва“ радона през цепнатините на основата и другите пролуки.
По-малка част от постъпването на радон в сградите се дължи на съдържанието на радий-226 в строителните материали.
Източник на радон може да бъде и неговото наличие в питейните води.

КОНЦЕНТРАЦИЯТА НА РАДОН В ЖИЛИЩЕТО ЗАВИСИ ОЩЕ ОТ:

- **метеорологичните условия;**
- **честотата на отварянето на врати и прозорци;**
- **вида на отоплителната система.**

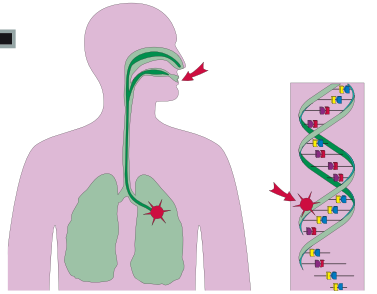
Препоръчителните нива на концентрацията на радон в жилищни и обществени сгради, съгласно българското законодателство са:

- стари сгради - до 300 бекерела на кубичен метър;
- нови сгради - до 200 бекерела на кубичен метър.

Те не трябва да се разглеждат като строга граница между опасно и безопасно, а като индикация за предприемане на мерки за намаляване концентрацията на радона в сградата.

С оглед на това преустановяването на тютюнопушенето е най-полезната препоръка.

Фактори, които оказват влияние върху риска за рак на белия дроб са: продължителност на облъчването с високи дози, възраст (децата са по-чувствителни), тютюнопушене, други канцерогени и т.н.

Как радонът причинява рак на белия дроб?

По-голяма част от вдишания газ се издишва обратно. Разпадните продукти на радона, които не са газообразни, се отлагат по стените, пода или прашинките, плуващи във въздуха, откъдето по-късно биха могли да постъпят с вдишания въздух в човешкия организъм.

Измерването на радона е единственият начин да се провери дали вие и семейството ви сте изложени на риск!